

תוכן העניינים

יג

פתח דבר

שער ראשון: הקדושתא הקדומה

3	פרק ראשון: הקדושתא: קווים כלליים
3	א. הקרובה לסוגיה
5	ב. הקדושתא: מרכזיותה ומורכבותה
9	ג. חלקי הקדושתא
16	ד. היקף הקדושתא
29	ה. הפייטנים המרכזיים
	1. יניי 29 2. ר' אלעזר בירבי קליר 32 3. הדותהו 32
	4. ר' שמעון בירבי מגס 33 5. פייטנים קלסיים נוספים 36
37	ו. מקורות הפיוטים

46	פרק שני: שרשרות הפסוקים
46	א. חידת שרשרות הפסוקים: תולדות המחקר
50	ב. פסוקים הבאים בצד פיוטים
56	ג. לדמותה של תפילת העמידה הקדומה
65	ד. רמזים במקורות חז"ל
73	ה. ברכה ארוכה
75	ו. לתפקידם של הפסוקים בגופי הברכות
78	ז. להתפתחות תפילת העמידה
82	ח. קומפוזיציות פייטניות חסרות פסוקים
86	ט. שרשרות הפסוקים שבקדושתא ומחרוזות הסיום
91	י. סיכום

פרק שלישי: החוליה הראשונה בקדושתא:

93	שורשים קדם-קלסיים כרקע לקדושתא הקלסית
93	א. פתיחה
94	ב. 'אב חינון בבוקר': הדגם הקדום של הקרובה
99	ג. 'אל פתח שער צדק' – הנכתבו שבעות בתבנית הקדושתא?
107	ד. 'רחום וחנון ליום זה ייחלנו': קרובה מעובדת?
111	ה. קדושתאות לראש השנה – הצטעעות תבניתית

117	ו. פלימפסט מינכן – עוד הצטעצעות באקרוסטיכון
120	ז. בין קדושתא מקורית ללקט מלאכותי
136	ח. 'אברות איומה' – לקראת הקדושתא הקלסית
140	ט. שלבי מעבר: קדושתאות מחורזות למחצה
148	י. סיכום: להתפתחות תבניות החוליה הראשונה
157	פרק רביעי: לחידת החוליה השנייה בקדושתא:
157	פיוטי ד-ה וקטעי הקבע המלווים אותם
162	א. החוליה השנייה בקדושתא וחידותיה
168	ב. תולדות המחקר
170	ג. מ'אל נא' ל'אל נא לעולם תוערץ'
179	ד. לתבנית פיוט ד
182	ה. 'תתגדל ברוב תפארתך'
202	ו. תפקידו הקדום של פיוט ה
212	ז. תבניתם של פיוטי ה הקדומים: סוד העשירייה
227	ח. האקרוסטיכון ק-ת ושרידי פיוטי 'קדוש קדוש קדוש'
231	ט. הקדושתאות לימים הנוראים
233	י. סיכום
	נספח

א. פיוטי ה ייחודיים 233 ב. פיוטים הפותחים ב'קדוש קדוש קדוש' 239

245	פרק חמישי: פיוטי ו: שני דגמים ומקורותיהם
245	א. מעמדו של פיוט ו ותבניותיו הבסיסיות
247	ב. הדגם ה'מרובע': שורשים קדומים
259	ג. פיוטי ו קלסיים בדגם ה'מרובע': קישוטי תבנית
271	ד. הדגם ה'משולש'
287	ה. קישוטי תבנית בדגם המשולש
290	ו. הקדושתא לימים הנוראים: העסתריוטא

294	פרק שישי: יחידת המעבר לקדושה: הרהיטים והסילוק
294	א. המעבר לקדושה בקדושתאות הקדומות
304	ב. בין רהיטים לסילוקים: טשטוש הגבולות בפיוטי ינני
313	ג. המשך המסורת בקדושתאות בתר-קליריות
325	ד. הסילוק הקדום: התפתחות הדרגתית
331	ה. תמורות בתבניות הרהיטים
	1. הרהיטים הקדומים 331 2. פיתוח ראשוני: ינני 332
	3. צמיחת רהיטים סטרופיים 339
359	ו. מהרהיטים הקדומים לסילוק הקלירי

362
371

ז. סדרות רהיטים ייחודיות: הדיברין
נספח: קטעים מקדושתא קדומה לשבועות

377

פרק שביעי: פיוטי הקדושה

377

א. פתיחה

380

ב. פיוטי קדושה קדומים: התבנית הסימטרית

387

ג. התרחבות פיוטי ט³

397

ד. הרחבת שלושת פיוטי הקדושה

403

ה. פיוטי קדושה קלסיים

416

ו. פיוטי קדושה סטרופיים

424

ז. פיוטי ט¹, ט² של יניי ודרך אמירת הקדושה

435

ח. פיוטי ט³ במורשתו של יניי

439

ט. פיוטי ט⁴

442

פרק שמיני: פיוטי מעבר לברכת קדושת השם

442

א. קטעי מעבר קצרים בקדושתאות למועדים

446

ב. פיוטי מעבר בקדושתאות לימים הנוראים

456

פרק תשיעי: ברכת קדושת היום

456

א. פיוטי גוף קדומים בקדושתאות לרגלים

464

ב. פיוטי גוף לימים הנוראים

482

ג. גוף בקדושתא לשבת?

484

ד. פיוטים עצמאיים והרחבות בברכה הרביעית

486

ה. השלמת ברכת קדושת היום: סדרי פסוקים ליום הכיפורים

510

ו. פיוטי 'מי אל כמוך'

516

ז. סדרים לתפילת נעילה

537

פרק עשירי: השלמת הקרובה

537

א. קדושתאות שבע

539

ב. השלמות קרובה לשבתות

545

ג. השלמות קרובה לשלוש רגלים

550

ד. השלמות קרובה לראש השנה

559

ה. השלמות קרובה ליום הכיפורים

564

ו. פיוטי עושה השלום

שער שני: הקדושתא הקלירית כבסיס למיפוי יצירתו של הפייטן

- 573 פרק אחד עשר: הקדושתא הקלירית: תבניותיה הבסיסיות
- 573 א. היצירה הקלירית: אופיה וקווי יסוד למיונה
- 578 ב. ארגון האקרוסטיכון במגן, במחיה ובמשלש
- 581 ג. עיצוב מחרוזות המשלש
- 587 ד. חריזת המגן, המחיה והמשלש
- 591 ה. מחרוזות הסיום של המגן והמחיה
- 594 ו. קישוטי תבנית בחוליה הראשונה
- 599 ז. מחרוזות סיום מדומות שלאחר המשלש
- 603 ח. תבנית פיוטי ד
- 610 ט. תבניות פיוטי ה
1. שני דגמי היסוד 610 2. פיוטי ה'מרובעים': דרכי ארגונם 611
3. תבנית הקיקלר 621
- י. פיוטי ו
- יא. הרהיטים
- יב. הסילוק
- יג. פיוטי הקדושה
- יד. סיכום ביניים
- 624
- 626
- 644
- 647
- 658
- 660 פרק שנים עשר: חריזה ומקצב בפיוטי הקלירי
- 660 א. מקצב וחריזה בקדושתאות הקדם-קליריות
- 663 ב. החרוז ה'קלירי' וחוקיו
- 669 ג. נורמות חריזה שונות בקדושתאות הקליריות
- 671 ד. מקצב הטעמתי ומשקל התיבות
- 673 פרק שלושה עשר: הקדושתאות הקליריות לשכבותיהן: קווי התפתחות תבניתיים
- 673 א. השכבה הקדומה
- 675 ב. שכבה שנייה – התייצבות המקצבים
- 682 ג. שכבה שלישית – דגמים מורחבים
- 685 ד. שכבה רביעית – מקישוטי תבנית ועד מנייריזם וירטואוזי
- 692 ה. שכבה חמישית – התייצבות סופית
- 693 ו. היוצא מן הכלל
- 697 פרק ארבעה עשר: להתפתחות היצירה הקלירית – בירורים היסטוריים וסגנוניים
- 697 א. אירועים היסטוריים כבסיס לתיארוך יצירות קליריות
- 704 ב. קווים להתפתחות הסגנון הספרותי בקדושתא הקלירית
- 708 ג. תמורות בסגנון הקדושתא הקלירית: מבחר דוגמאות
- 722 ד. סוגי פיוט אחרים במורשתו של הקלירי: קווים כלליים
- 725 ה. לתפוצת פיוטי הקלירי לשכבותיהם

שער שלישי: הקדושתא כקומפוזיציה – עיונים בתכנים

- 733 פרק חמישה עשר: לארגון התכנים בקדושתא
733 א. הקדשת הקדושתאות לקריאת התורה
740 ב. היקף הפסוקים המתפייטים: ראש הקריאה או כל הקריאה?
743 ג. בין לימוד לתפילה
745 ד. לעיצוב התכנים בחלקי הקדושתא השונים
1. ינ"י: בין המגן והמחיה לפיוט ה 746 2. יתר חלקי הקדושתא אצל ינ"י 751
3. הקדושתא הקדם-קלסית: 'אברות איומה' 754 4. ר' שמעון הכהן בירבי
מגס 755 5. ר' אלעזר בירבי קליר 756 6. סיכום 762

- 764 פרק שישה עשר: דרכי שילוב בין תכנים שונים בקדושתא
764 א. כפל מחויבות בפיוטים
766 ב. המעבר לתחנות הליטורגיות בקדושתא
1. מחרוזות הסיום 766 2. המעבר לקדושה 769 3. יתר פסוקי הקדושה 773
775 ג. בין קריאת התורה לענייני החגים: ינ"י כדוגמה
794 ד. קריאת התורה וההפטרה: לעיצובו של המשלש בפיוטי ינ"י
1. הסדר וההפטרה: הצגת הבעיה 794 2. הפטרות הקשורות לעניין הסדר 796
3. מכנה משותף כללי בין הסדר להפטרה 797 4. הצגת ענייני הסדר כעוסקים
בגאולה 798 5. הקבלה מפורשת בין הסדר להפטרה 800 6. חומרי הסדר
כצירי לשון במשלש 803

- 808 פרק שבעה עשר: סיכום

רשימות ומפתחות

- 817 מקורות ושינויי נוסח למבחר פיוטים
831 רשימת הקדושתאות הקליריות ומקורותיהן
848 קיצורים ביבליוגרפיים
880 מפתח כתבי היד
888 לוח הכינויים
895 מפתח הכינויים
911 מפתח לשונות תפילה
914 מקורות חז"ל וחכמי ימי הביניים שנדונו בספר
915 מפתח כללי
959 מפתח הפיוטים הנזכרים בספר
991 הפיוטים הנדפסים בספר כסדרם
999 מפתח הפיוטים הנדפסים בספר
יא